

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ

Αγαπητοί Πρωτοετείς Σπουδάστριες και Σπουδαστές της Σχολής Χημικών Μηχανικών του Ε.Μ.Π.:

Σας καλωσορίζω στη Σχολή μας και εύχομαι η παραμονή σας εδώ να σας δώσει τη Γνώση και το Ήθος του Έλληνα Μηχανικού μέσα από μια ευχάριστη, δημιουργική, αλλά και απαιτητική Ακαδημαϊκή εκπαιδευτική διαδικασία. Όλα τα μέλη της Σχολής μας δουλεύουμε για πολλά χρόνια μαζί με τους σπουδαστές μας, ώστε να πετύχουμε δύο σημαντικούς στόχους:

Πρώτος στόχος, να αποκτήσετε τις γνώσεις που απαιτούνται για να ασκήσετε αλλά και να προάγετε το επάγγελμα του Χημικού Μηχανικού. Γνωρίζουμε πως οι καιροί είναι δύσκολοι και πως το επάγγελμά μας διέρχεται, μαζί με πολλά άλλα παραγωγικά επαγγέλματα, μια κρίση. Μην "μασάτε", μη συμβιβάζεστε και μην θεωρείτε την κρίση δεδομένη. Το γνωστικό μας αντικείμενο είναι ευρύτατο και οι τεχνολογικές εξελίξεις, ιδιαίτερα αυτές της βιοτεχνολογίας, της νανοτεχνολογίας, του περιβάλλοντος, αλλά και πολλές δι-επιστημονικές προοπτικές, θα το εξελίσουν κι άλλο τα επόμενα χρόνια. Το επάγγελμά μας είναι τόσο γενικό που δεν υπερβάλλω λέγοντας ότι θα σας συναντήσω στην Τράπεζα της Ελλάδος να ελέγχετε τα νομίσματα, στους Lloyds να αποφαινέσθε για το ατύχημα που συνέβη λόγω διάβρωσης του πλοίου και στη NASA να σχεδιάζετε τον καυστήρα του διαστημοπλοίου Challenger. Πρέπει, λοιπόν, όλοι να είμαστε αισιόδοξοι για το μέλλον και με την εξ αυτού απορρέουσα ευθύνη να αντιμετωπίζουμε, και εμείς και εσείς, τις σπουδές.

Δεύτερος στόχος, να δουλέψουμε όλοι ώστε εσείς οι νεώτεροι να διαμορφώσετε τη δική σας αμέριστη και ισχυρή προσωπικότητα του Έλληνα Μηχανικού. Να δουλέψουμε, επίσης, για την ευρύτερη καλλιέργειά σας, που είναι πέρα από τις όποιες τεχνικές γνώσεις. Καλλιέργεια, που σήμερα απαιτεί πάνω απ' όλα επαγρύπνηση και ευαισθησία προς τα ευρύτατα και πλέον παγκόσμια, κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα. Ως προς αυτά, θα πρέπει να αναπτύξετε τη δική σας κρίση, με συναίσθηση της Ευθύνης αλλά και με γνώση, ώστε να αποκτά βαρύτητα ο λόγος σας.

Για να γίνουν αυτά χρειάζεται σκληρή δουλειά. Οι στόχοι αυτοί βρίσκονται σε ένα δρόμο που έχει δυσκολίες, αλλά, πιστέψτε με, είναι πιο αληθινός και πιο γοητευτικός από το δρόμο του καταναλωτή προϊόντων και αξιών που σας επιφυλάσσεται, ακόμη και αν κάποιοι σας "πασσάρουν" εκείνο το δρόμο συσχετίζοντάς τον με δήθεν "μαγκιά" και δήθεν "άρνηση".

Αγαπητοί φίλοι,

Το Ε.Μ.Πολυτεχνείο αποτελεί σημείο αναφοράς στην Ακαδημαϊκή Ζωή του τόπου, αλλά και στη δημοκρατική του πορεία. Οι απόφοιτοί του βρίσκουν εύκολα δουλειά, ενώ είναι περιζήτητοι και στα καλύτερα Πανεπιστήμια της αλλοδαπής για Μεταπτυχιακές Σπουδές, αλλά και μόνιμη απασχόληση. Αυτό δεν είναι τυχαίο, ακόμη και αν κάποιες ειδικότητες σήμερα δεν γνωρίζουν επαγγελματικά την άνθιση του παρελθόντος. Αποτελεί αποτέλεσμα κόπων πολλών γενεών Προσωπικού και σπουδαστών ενός

Ιδρύματος που στο παρελθόν έχει συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη αυτού του τόπου, αλλά και στη διασφάλιση και προαγωγή των Δημοκρατικών ελευθεριών, που σήμερα και πάλι απειλούνται από τη μονοκρατορία και τον εκατέρωθεν "φονταμενταλισμό".

Πρόκληση δική μας και δική σας είναι να επαναφέρουμε τον Έλληνα Μηχανικό στην πρώτη γραμμή για την επίτευξη της παραγωγικής ανάπτυξης η οποία προσδίδει στον τόπο μας μια αξιοπρεπή θέση στη διεθνή κοινότητα, και όχι μόνο αυτή του υποδοχέα τουριστών. Αυτός είναι ο δύσκολος, αλλά και ο ωραίος δρόμος στον οποίο οι γενιές που θα έρθουν μας προστάζουν να βαδίσουμε. Ας ακούσουμε το πρόσταγμά τους, και **ας μην επιδιώκουμε πάντα την ευκολία που υπονομεύει, τελικά, το μέλλον όλων.**

Σας καλώ, λοιπόν, να **"δράξετε τη μέρα"**. Να αγκαλιάσετε το νέο σας περιβάλλον και να "στύψετε" με όλη σας τη δύναμη ό,τι έχει να σας προσφέρει. Από την πλευρά μου δεσμεύομαι να συ-ζητώ, εγώ προσωπικά αλλά και όλο το προσωπικό της Σχολής, κάθε καλόπιστη κριτική σας, ιδιαίτερα δε όταν μας βοηθά να ακολουθούμε το δύσκολο το δρόμο.

Συγχαρητήρια και πάλι λοιπόν. Μια μεγάλη προσπάθεια τελείωσε, μια άλλη, μεγαλύτερη και ομορφότερη αρχίζει. **Ένα συλλογικό και ατομικό ταξίδι, που αυτή τη φορά διαβαίνετε ως ενήλικες, με την πλήρη ευθύνη των λόγων και των έργων σας. Ένα ταξίδι που μπορεί να σας φέρει είτε στο νησί των πελατών της κάθε εξουσίας, είτε στην Ιθάκη του δικού μας Οδυσσέα, μετά από "πολλά όμορφα καλοκαιρινά πρωινά".**

Μια τυπική ομιλία, φίλοι σπουδαστές, στο καλωσόρισμα νέων μηχανικών, θα μπορούσε να περιέχει λίγο ως πολύ δηλώσεις όπως ότι "Με υπερηφάνεια καλωσορίζουμε μια νέα γενιά σπουδαστών χημικών μηχανικών που είμαστε βέβαιοι ότι θα συμβάλει στην ανάπτυξη της βιομηχανίας και της χώρας γενικότερα". Θα μπορούσε να αναφέρεται στην "επίπονη προσπάθεια των σπουδών του έλληνα μηχανικού και στη στιγμή που θα ανταμειφθούν οι κόποι του". Θα μπορούσε να σας χαϊδεύει τα αυτιά λέγοντάς σας ότι "ο δρόμος από εδώ και εμπρός είναι ο δρόμος της ατομικής ευημερίας με ταυτόχρονη προσφορά στο κοινωνικό σύνολο". Θα μπορούσε, τέλος, να περιέχει διάφορες ανόητες αοριστίες μιλώντας για την ανταγωνιστικότητα, τη θέση της χώρας στη παγκοσμιοποιημένη κοινωνία και οικονομία, ίσως ακόμη και τη συμβολή των αρχαίων ελλήνων στο σύγχρονο πολιτισμό.

Στο ερώτημα αν η σημερινή, πρώτη για σας, ομιλία που ακούτε στο Πολυτεχνείο, θα έπρεπε να είναι τόσο τυπική και ταυτόχρονα τόσο κενή όσο οι δηλώσεις των επαγγελματιών πολιτικών στα τηλεπαράθυρα της ελεγχόμενης ενημέρωσης, η απάντηση του ομιλούντα είναι κατηγορηματικά όχι, αγαπητοί φίλοι.

Και αυτό γιατί σύντομα θα αντιληφθείτε την αλήθεια:

- Οι σπουδές σας θα μπορούσαν να είναι πολύ καλύτερες απ' ό,τι θα είναι.

- Εμείς, οι δάσκαλοί σας, θα μπορούσαμε να σας προσφέρουμε περισσότερα νομίζω τόσο σε γνώσεις, όσο και σε ήθος.
- Αλλά και εσείς, θα μπορούσατε να γίνετε, και δεν θα γίνετε, πολύ περισσότερο επαγγελματίες της γνώσης και, κατά συνέπεια, απαιτητικοί και δικαιωματικά κριτικοί απέναντί μας.
- Το "σύστημα", όχι μόνο γενικά και αόριστα, αλλά και πολύ συγκεκριμένα, θα μπορούσε να είναι πολύ πιο αποδοτικό.
- Κάποιες, τουλάχιστον, από τις ευθύνες για την "κατάσταση" θα μπορούσαν να αποδοθούν και στους παριστάμενους εδώ μέσα, καθηγητές και σπουδαστές.

Όμως αυτά, αγαπητοί φίλοι, μολονότι γνωρίζουμε ότι είναι αληθή, συνήθως τα ξεχνάμε, με αποτέλεσμα την πραγματικότητα που ατομικά και συλλογικά βιώνουμε.

- Η επαγγελματική εξασφάλισή σας δεν είναι δεδομένη, όσα επαγγελματικά δικαιώματα και αν σας πούμε ότι σας δίνουμε και όσα και αν μας ζητήσετε.
- Η αγορά εργασίας στην οποία θα βγείτε μετά από πέντε χρόνια, δεν είναι όσο κλειστή ήταν στο παρελθόν. Έσο και αν αποφασίσουμε το αντίθετο, ανταγωνίζεστε με όλους τους Ευρωπαίους συναπόφοιτούς σας.
- Οι αποσβέσεις που θα προσφέρει το Πανεπιστήμιο στις υγιείς αντιδράσεις σας, δεν θα παραμείνουν μετά την αποφοίτησή σας, ούτε στην επαγγελματική αποκατάσταση, ούτε και στην ποιότητα της δουλειάς σας.

Το Δίπλωμα Μηχανικού που κάποτε θα πάρετε, αγαπητοί σπουδαστές, πρέπει να το κατακτήσετε και στην πράξη. Πρέπει στη βιομηχανία, στις υπηρεσίες, στη διοίκηση, ή όπου αλλού δουλέψετε, να κατακτήσετε το σεβασμό του περιβάλλοντός σας από την ποιότητα της εργασίας και του ήθους σας. Τα στοιχεία αυτά, που άλλοτε ήσαν δεδομένα για τους αποφοίτους του Πολυτεχνείου, σήμερα πρέπει στην πράξη να τα επιβεβαιώνετε καθημερινά.

Στο πρόσωπό σας, η στρεβλή βιομηχανική παραγωγή θα επιδιώξει συχνά να βάλει εναντίον της Δημόσιας Δωρεάν Παιδείας. Θα επιδιώξουν να υποτιμήσουν την προσωπικότητα και τη δουλειά σας, για να καλλιεργήσουν το έδαφος να ανάγουν και την Παιδεία σε προσοδοφόρα επιχείρηση. Πρέπει να τιμήσετε τη λειτουργία των θεσμών της δημοκρατίας στο Πανεπιστήμιο, γιατί τότε μόνο συμβάλλετε στον αγώνα για τη δημόσια Παιδεία.

Μην τους κάνετε τη ζωή ευκολότερη. Τιμήστε το Δημόσιο Πανεπιστήμιο ακόμη και αν κάποιες φορές χρειαστεί να ξενυχτίσετε μελετώντας. Διδάξτε με το ήθος και την ποιότητα της δουλειάς σας ως σπουδαστές ότι το Δημόσιο Πανεπιστήμιο δεν είναι τελειωμένη υπόθεση. Ότι η γνώση που γεννά την ανάπτυξη και την ελευθερία είναι η γνώση που αποκτιέται ελεύθερα και όχι η γνώση που δίνεται ως προϊόν προς πώληση.

Θα σας προτείνουν όταν αποφοιτήσετε μια συναλλαγή: την αξιοπρέπειά σας (και ασφαλώς την ψήφο σας) για μια θέση εργασίας που όποιο βαρύγδουπο τίτλο και να έχει, θα πατάει σε πηλίνα ποδάρια. Θα σας κρατάνε όμηρους αν δεν έχετε τη γνώση και το ήθος, στην καλύτερη περίπτωση μέσα σε πολυτελές κλουβί. Αυτή τη συναλλαγή, αγαπητοί νέοι σπουδαστές, αρνηθείτε τη!

Μελετήστε, αποκτήστε πραγματική γνώση και θωρακίστε το ήθος σας για να μπορέσετε να την αρνηθείτε.

Αγαπητοί σπουδαστές,

Δεν θα σας κουράσω περισσότερο, ούτε και θα γίνω περισσότερο δυσάρεστος. Θέλησα να σας δώσω μια μικρή εικόνα της σκληρής πραγματικότητας. Τίποτε, πάντως, δεν μπορεί να υποτιμήσει τον αγώνα που δώσατε εσείς και οι οικογένειές σας για να βρίσκεστε εδώ σήμερα.

Η μέρα εξακολουθεί να είναι γιορτή, όπως είναι κάθε μέρα στη ζωή των χρησίμων ανθρώπων. Οι κόποι σας σήμερα ανταμείβονται με την προοπτική του διπλώματος, πρώτο εφόδιο για τον νέο αγώνα που μετά θα δώσετε στον πραγματικό κόσμο. Το στοίχημά σας να κερδίσετε τη ζωή παραμένει. Η ζωή εξελίσσεται. Η γνώση εξελίσσεται.

Μην την αφήνετε να σας προσπερνάει.

Παλέψτε για να μαθαίνετε μέρα με τη μέρα.

Μετατρέψτε την άρνηση σε δύναμη δημιουργίας.

Ξεπεράστε μας!

Φίλοι Σπουδαστές,

Στο ξεκίνημα της πορείας των σπουδών σας στο Ε.Μ. Πολυτεχνείο έχετε την αμέριστη συμπαράσταση και βοήθεια μας.

Μη διστάσετε να υποδεικνύετε, να προτείνετε, να απαιτείτε, να πιέζετε για το καλύτερο.

Ατομικά και από τα συνδικαλιστικά σας όργανα, επικοινωνείτε με τη διοίκηση και τους δασκάλους σας, και πιστεύω ότι η αλληλεπίδραση αυτή θα συμβάλλει στη βελτιστοποίηση των σπουδών σας και την καταξίωση του ρόλου όλων μας.

Από σας ζητάμε να διατηρήσετε την ίδια ζέση, την πνοή, τον ενθουσιασμό σας και τη δίψα για μάθηση που μέχρι τώρα δείξατε και που σας έκανε να αγωνιστείτε τόσο σκληρά κατά τις εισαγωγικές για το Πολυτεχνείο. Κι έτσι ο καθένας από τη θέση του θα πετύχουμε τον κοινό στόχο. Τη διάπλαση άριστων μηχανικών ενταγμένων στη σημερινή κοινωνία μας.

Φίλοι Σπουδαστές,

Αντί επιλόγου θέλω δυο λόγια από καρδιάς ν' απευθύνω σ' εσάς – τα νεότερα παιδιά μας:

Τούτο το ίδρυμα έχει μεγάλη παράδοση, όχι μόνο στο χώρο της επιστήμης αλλά και στο επίπεδο της δημιουργίας και της κοινωνικής προσφοράς. Η ιστορία του σφύζει από πράξεις και γεγονότα που καταδεικνύουν το ενδιαφέρον του για την προκοπή του τόπου και χαρακτηρίζεται από τους αγώνες των φοιτητών για εθνική ανεξαρτησία και κοινωνική δικαιοσύνη. Ορισμένοι από μας, ίσως έχουμε «βολευτεί» στα καλούπια της ηλικίας μας. Ωστόσο μην νομίζετε ότι οι καθηγητές έχουν στην καρδιά τους πίνακες περιεχομένων, αλλά να ξέρετε ότι έχουν την ευθύνη του εθισμού σας στην Επιστήμη, στην Ελευθερία, στη συλλογική προσπάθεια, στην κοινωνική ευαισθησία. Όλοι οι άνθρωποι του Πολυτεχνείου υπολογίζουμε σε σας, γιατί έχετε στη σκευή σας την «ουτοπία» που ωθεί στην εξέλιξη, και το «νεανικό οίστρο» που διεγείρει την ψυχή και το πνεύμα.

Φίλοι, πρωτοετείς φοιτητές του Μετσόβιου. Το μέλλον είναι μπροστά σας και είναι αβέβαιο. Το παρόν είναι τώρα και είναι πολύ ευχάριστο γιατί πετύχατε! Ας υψώσουμε το ποτήρι κι ας πιούμε στην υγεία του...!

Νίκος Μαρκάτος, Καθηγητής Ε.Μ.Π.
Πρόεδρος Σχολής Χημικών Μηχανικών
π. Πρύτανης Ε.Μ.Π.
Οκτώβρης 2008

Θέλω να ευχαριστήσω την Οργανωτική Επιτροπή από τους καθηγητές κ. Βασιλεία Ρηγοπούλου – Κασελούρη, τους κ.κ. Πέτρο Ταούκη και Επαμεινώνδα Βουτσά, καθώς και την Γραμματεία της Σχολής, χωρίς τις προσπάθειες των οποίων η εκδήλωση αυτή δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί!